

SANDORIŲ ESMINIŲ SĄLYGŲ POLITIKA

TIKSLAS	- Nustatyti standartizuotas Grupės Valdybos ir (ar) Susirinkimo tvirtinamas esmines sandorių sąlygas, kai Bendrovės įstatai ar teisės aktai numato korporatyvinių sprendimų poreikį dėl konkretaus sandorio sudarymo; - Grupėje nustatyti vieningas Sandorių identifikavimo taisyklės ir principus, užtikrinant, kad į Valdybą ir (ar) Susirinkimą dėl atitinkamo Sandorio sudarymo būtų kreiptasi laiku ir pateikiant visą Sprendimui priimti reikalingą informaciją; - Užtikrinti Grupės Bendrovių Valdybos ir (ar) Susirinkimo priimamų sprendimų dėl sandorių sudarymo aiškumą ir nuoseklumą.
TAIKYMO APIMTIS	Visoms Grupės Bendrovėms.

1. Vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai

1.1. Šioje politikoje vartojamos sąvokos ar sutrumpinimai turi šias reikšmes:

ABĮ	Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas
Bendrovė	UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovė
Sandoris	Bet kuris Bendrovės įstatuose ar kituose teisės aktuose numatytas sandoris (sutartis), prieš kurio sudarymą Bendrovėje turi būti priimti žemiau nurodyti sprendimai: (i) Valdybos Sprendimas arba (ii) Valdybos Sprendimas bei Susirinkimo Sprendimas (pritarimas sandoriui)
Sąlygos	Esminės Sandorio sąlygos, nustatytos šioje politikoje
Sprendimas	Valdybos ir (arba) Susirinkimo sprendimas, kuriuo, vadovaujantis ABĮ ir (ar) Bendrovės įstatais, yra pritariama tam tikro Sandorio sudarymui ir patvirtinamos Sąlygos
Susirinkimas	Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas
Valdyba	Bendrovės valdyba

1.1. Politikoje taip pat vartojamos sąvokos, kaip jos apibrėžtos Grupės Korporatyvinio valdymo politikos 1 priede „Grupės lygio dokumentuose vartojamų sąvokų sąrašas“.

2. Sandorių identifikavimo taisyklės ir principai

2.1. Siekiant identifikuoti, ar dėl Sandorio turi būti priimtas Sprendimas, Bendrovės įstatuose nustatyta tvarka Valdybai ir (ar) Susirinkimui teikiant klausimą dėl Sąlygų informacijai ar Sprendimui, taikomos žemiau nurodytos taisyklės ir principai:

2.1.1. **Sandorio vertė** – Bendrovės įstatuose įtvirtinto konkretaus Sandorio, dėl kurio sprendimą priima Valdyba ir (ar) Susirinkimas, pinigine išraiška be PVM, jeigu toks būtų taikomas.

2.1.1.1. Valdybai ir (ar) Susirinkimui teikiant klausimą dėl Sandorio, turi būti įvertinta, kad į Sandorio vertę įeina visų Sandorio vykdymo metu Bendrovės patiriamų išlaidų, mokėtinų kitai Sandorio šaliai, pinigine išraiška. Jeigu prieš Sprendimo priėmimą nebuvo įvertintos visos

patiriamos išlaidos (atsiranda papildomų išlaidų poreikis), turi būti priimtas papildomas Sprendimas dėl Sandorio vertės padidinimo.

- 2.1.1.2. Sandorio vertės nustatymui galioja taisyklė, kad yra draudžiama dirbtinai skaidyti Sandorio vertę, siekiant išvengti Sprendimo, t. y. jeigu su ta pačia šalimi yra siekiama sudaryti dvi ar daugiau sutartis dėl vieno bendro dalyko (objekto)¹, turi būti sudedamos visų sutarčių vertės ir jeigu jų vertė pasiekia Sandorio vertę, turi būti gautas Valdybos ir (ar) Susirinkimo Sprendimas.
- 2.1.1.3. Esant situacijai, kai siekiama sudaryti dvi ar daugiau sutartis su ta pačia šalimi dėl vieno dalyko (objekto), Sprendimas dėl Sandorio turi būti priimtas prieš sudarant pirmąją sutartį. Jei sudarant pirmąją sutartį nežinoma, ar bus sudaromos papildomos sutartys, Sprendimas turi būti priimamas prieš sudarant vėlesnę sutartį, kurios sudarymas lemtų tai, jog yra viršijama Sandorio vertė ir todėl yra reikalingas Sprendimas. Sprendimas tokiu atveju priimamas kartu patvirtinant tiek visų iki Sandorio vertės pasiekimo sudarytų sutarčių, tiek vėlesnės sutarties, kurios sudarymas lemtų tai, jog yra viršijama Sandorio vertė, Sąlygas.
- 2.1.2. **Sprendimai dėl Sandorių pagal Bendrovės turto balansinę vertę.** Kai Bendrovės įstatuose ar kituose teisės aktuose numatytais atvejais ketinama sudaryti Sandorį dėl Bendrovės turto investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo ar hipotekos, Sprendimas priimamas pagal atitinkamo Bendrovės turto balansinę (likutinę) vertę, fiksuotą paskutinio laikotarpio Bendrovės tarpinėse ar metinėse finansinėse ataskaitose – sumą, kuria Bendrovės turtas yra apskaitomas Bendrovės balanse.
- 2.1.3. **Sprendimai dėl Sandorių pagal turto kainą.** Kai Bendrovės įstatuose ar kituose teisės aktuose numatytais atvejais ketinama įsigyti turtą, paslaugas ar darbus, kuriais sukuriamas turtas, Sprendimas dėl Sandorio priimamas įvertinus atitinkamo turto, paslaugų ar darbų, kuriais sukuriamas turtas, kainą – pinigų sumą be PVM.
- 2.1.4. **Sprendimai skaičiuojant vertę atskirai pagal Sandorio rūšį.** Kai Bendrovės įstatuose ar kituose teisės aktuose numatytais atvejais ketinama sudaryti Sandorį dėl turto ar piniginių lėšų investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo ar hipotekos, Sprendimas priimamas skaičiuojant turto ar piniginių lėšų vertę atskirai pagal kiekvieną iš nurodytų Sandorio rūšių.
- 2.1.5. **Sprendimai skaičiuojant bendrą sandorių sumą.** Kai Bendrovės įstatuose ar kituose teisės aktuose numatytais atvejais ketinama sudaryti Sandorį dėl Bendrovės turto įkeitimo ir hipotekos, skaičiuojama bendra tokių sandorių suma per vienerius finansinius metus.
- 2.1.6. Siekiama iš anksto nustatyti, ar per vienerius finansinius metus turto ar piniginių lėšų investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo ar hipotekos Sandorių bus sudaroma pasiekiant vertę, kuri lemia Sprendimų priėmimą. Sprendimas turi būti priimtas prieš sudarant pirmąjį iš Sandorių.
- 2.1.7. Kai sudarant pirmąjį Sandorį nežinoma, ar bus kitų turto ar piniginių lėšų investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo ar hipotekos Sandorių per vienerius finansinius metus, Sprendimas priimamas prieš sudarant vėlesnį Sandorį.

3. Sąlygos

- 3.1. Valdyba, priimdama Sprendimus dėl Sandorių, tvirtina Sąlygas, kurios nustatomos atsižvelgiant į Sandorio rūšį. Įprastai esminės sąlygos, jei nenurodyta kitaip 1 priede, yra Sandorio:
 - 3.1.1. dalykas (objektas);
 - 3.1.2. Sandorio šalys;
 - 3.1.3. kaina ir (ar) kainodara bei kainos ir (ar) kainodaros keitimo taisyklės;
 - 3.1.4. įsipareigojimų įvykdymo terminas;
 - 3.1.5. įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas (vertinama konkrečiu atveju, ar esminė sąlyga²);
 - 3.1.6. neįprasti Bendrovės įsipareigojimai, turintys ar galintys turėti esminės reikšmės apsisprendžiant dėl Sandorio naudingumo Bendrovei³ (jeigu yra identifikuojami).
- 3.2. Valdyba gali patvirtinti ir kitas svarbias Sandorio sąlygas.

¹ Sandorio dalykas yra daiktas ar veiksmų rezultatas, dėl ko sudaromas sandoris, o Sandorio objektas – tai, ką viena šalis įsipareigoja atlikti kitai šaliai.

² Kiekvieną kartą prieš Sudarant sandorį įvertinama Sandorio įvykdymo užtikrinimo būtinybė.

³ Pvz., neįprasta Bendrovei atsiskaitymo tvarka, grafikas, ginčų pagal sutartį sprendimo būdas, vieta, taikytina teisė ir pan.

- 3.3. Sąlygos turi būti atskleidžiamos trumpai, aiškiai ir koncentruotai⁴, užtikrinant, kad pagal atskleistas Sąlygas Valdyba ir (ar) Susirinkimas galėtų priimti Sprendimus.
- 3.4. Sąlygų pagal sandorių tipus sąrašas, kuriuo turi būti vadovaujama tvirtinant Sąlygas, pateikiamas priede Nr. 1. Jei priede Nr. 1 nėra aptartas tam tikras sandorio tipas ar rūšis, vadovaujama 3.1 punktu.

4. Sandorių sudarymas, keitimas, nutraukimas ir Sprendimų galiojimas

- 4.1. Sandoris gali būti sudaromas tik tada, kai yra priimtas Sprendimas dėl Sandorio sudarymo⁵ ir Sąlygų patvirtinimo, o Sandoris, patvirtintas Sprendimu, Bendrovės iniciatyva ar Sandorio šalių susitarimu gali būti nutraukiamas tik priėmus Sprendimą.
- 4.2. Valdybai ir (ar) Susirinkimui patvirtinus Sąlygas, Bendrovės vadovas ar kitas jo įgaliotas asmuo, nenukrypdamas nuo patvirtintų Sąlygų, turi teisę suderinti kitas (neesmines) sąlygas, reikalingas Sandorio sudarymui ar vykdymui.
- 4.3. Sąlygų, patvirtintų Sprendimu, keitimas galimas tik tada, kai priimamas atitinkamas Sprendimas dėl Sąlygų pakeitimo, išskyrus atvejus, jeigu Valdyba ir (ar) Susirinkimas:
- 4.3.1. yra patvirtinę kainos ir (ar) kainodaros ar kitas Sąlygų keitimo taisykles ir (arba)
- 4.3.2. suteikia įgaliojimus Bendrovės vadovui ar kitam jo įgaliotam asmeniui keisti Sąlygas remiantis 5 dalyje nustatyta tvarka.
- 4.4. Sprendimas dėl Sandorio sudarymo, keitimo, nutraukimo galioja 6 (šešis) mėnesius nuo jo priėmimo, išskyrus, kai:
- 4.4.1. kitas terminas akivaizdus iš Sandorio esmės ir sąlygų;
- 4.4.2. Sprendime nurodytas kitas jo galiojimo terminas;
- 4.4.3. Sprendimo galiojimo terminą nustato teisės aktai.
- 4.5. Jeigu per 4.4. punkte nustatytą terminą Sandoris nebuvo sudarytas, pakeistas ar nutrauktas, Sprendimas dėl Sandorio sudarymo, keitimo, nutraukimo turi būti priimamas iš naujo.

5. Įgaliojimas keisti Sąlygas ir kontrolės priemonės

- 5.1. Valdyba, patvirtinusi Sąlygas ir Sąlygų keitimo taisykles, papildomai Bendrovės vadovui ar kitam jo įgaliotam asmeniui gali suteikti įgaliojimus be atskiro Sprendimo keisti šias Sąlygas:
- 5.1.1. Pirkimo-pardavimo, Paslaugų, Rangos Sandoriuose, kuriais Bendrovė įsigyja atitinkamą Sandorio objektą, kainą mažinti be jokių apribojimų, jei nekeičiamos kitos Sąlygos;
- 5.1.2. Pirkimo-pardavimo ir Paslaugų Sandoriuose, kuriais Bendrovė įsigyja atitinkama Sandorio objektą, didinti kainą ne daugiau kaip 10%, o Rangos Sandoriuose – ne daugiau kaip 15% nuo atitinkamu⁶ Sprendimu patvirtintos pradinės Sandorio kainos, esant Valdybos įgaliojime nurodytoms aplinkybėms⁷.
- 5.2. Ne rečiau kaip kartą per ketvirtį Bendrovė Valdybai turi pateikti informaciją apie Bendrovės vadovo ar kito jo įgalioto asmens priimtus sprendimus dėl Sandorio kainos keitimo pagal Valdybos ir (ar) Susirinkimo patvirtintas kainos ir (ar) kainodaros ar kitas Sąlygų keitimo taisykles ir (arba) suteiktus įgaliojimus Bendrovės vadovui ar kitam jo įgaliotam asmeniui keisti Sąlygas remiantis Politikos 5.1.1-5.1.2 punktuose nustatyta tvarka. Apibendrinta informacija apie šiame punkte nurodytus sprendimus už praėjusių metų laikotarpį ne rečiau kaip kartą per vienerius metus teikiama UAB „EPSO-G“ valdybai.

⁴ Formuluoiant Sprendimą nėra perrašomos sutarties nuostatos.

⁵ Sprendime gali būti nurodomos Sandorio sudarymo sąlygos, aplinkybės (pvz., Sprendime nurodoma, kad tik įvykus tam tikrai aplinkybei gali būti sudaromas Sandoris).

⁶ Įgaliojimas gali būti suteikiamas tiek priimant Sprendimą dėl Sandorio sudarymo, tiek papildomai priimant kiekvieną Sprendimą dėl Sandorio pakeitimo, nurodant konkrečią sumą, kurių ribose Bendrovės vadovas ar kitas jo įgaliotas asmuo gali keisti Sąlygas.

⁷ Pvz., kainos (įkainių) indeksavimas, papildomų darbų, prekių, paslaugų įsigijimas ir pan.

Sąlygų sąrašas pagal sandorių tipus

Sąlygos, kurios yra esminės visiems Sandoriams, yra nurodytos Politikos 3.1 punkte, o toliau nurodomos pavyzdinės dažniausiai sudaromų konkrečių Sandorių rūšių ir tipų Sąlygos:

Sandorio rūšis, tipas	Sąlygos
Pirkimo-pardavimo sutartis:	- dalykas (objektas); - sutarties šalys; - įsipareigojimų įvykdymo terminas; - kaina ir (ar) kainodara, atsiskaitymo tvarka ir jų keitimo taisyklės; - įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas (vertinama konkrečiu atveju, ar esminė sąlyga).
Rangos sutartis:	- dalykas (objektas); - sutarties šalys; - įsipareigojimų įvykdymo terminas; - kaina ir (ar) kainodara, atsiskaitymo tvarka, rezervas ir jų keitimo taisyklės; - įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas (vertinama konkrečiu atveju, ar esminė sąlyga).
Paslaugų sutartis:	- dalykas (objektas); - sutarties šalys; - įsipareigojimų įvykdymo terminas; - kaina ir (ar) kainodara, atsiskaitymo tvarka ir jų keitimo taisyklės; - įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas (vertinama konkrečiu atveju, ar esminė sąlyga).
Kredito, paskolos, overdrafto, kredito linijos sutartis:	- dalykas (objektas); - sutarties šalys; - suma; - marža ir palūkanos; - grąžinimo terminas ir (ar) grafikas; - įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas, įskaitant specifines sąlygas, kurios gali riboti akcininkų teises (pvz., dividendų išmokėjimą).
Nuomos, ilgalaikės nuomos, panaudos ar kita sutartis, kuria suteikiamos valdymo ir (ar) naudojimo teisės (išskyrus, jei konkrečios sutarties rūšis nurodyta atskirai):	- dalykas (objektas); - sutarties šalys; - kaina ir (ar) kainodara, atsiskaitymo tvarka (netaikoma neatlygintinioms sutartims) ir jų keitimo taisyklės; - sutarties galiojimo terminas; - įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas (vertinama konkrečiu atveju, ar esminė sąlyga).
Įkeitimo, hipotekos sutartis:	- dalykas (objektas); - sutarties tipas (nurodyti, jei maksimalioji ar sąlyginė); - šalys: kreditorius, skolininkas, įkaito davėjas; - sutarties įvykdymo terminas; - užtikrinama prievolė, jos suma, prievolės vykdymo terminas.

Sandorio rūšis, tipas	Sąlygos
Akcijų pirkimo - pardavimo sutartis:	- dalykas (objektas): - bendrovės, kurios akcijos įsigyjamos arba perleidžiamos, pavadinimas, teisinė forma, kodas ir buveinė; - įsigyjamų ar perleidžiamų akcijų skaičius pagal klases ir nominali vertė; - akcinių bendrovių akcijoms – LR vertybinių popierių depozitoriumo suteiktas akcijų emisijos kodas (jeigu akcinė bendrovė yra išleidusi skirtingų emisijų akcijas); - privilegijuotųjų akcijų dividendų dydis, balsavimo ir kitos teisės (vertinama konkrečiu atveju, ar esminė sąlyga); - akcijų kaina ir atsiskaitymo terminas.
Akcijų pasirašymo sutartis:	- dalykas (objektas): - bendrovės, kurios akcijos pasirašomos, pavadinimas, teisinė forma, kodas ir buveinė; - įsigyjamų akcijų skaičius pagal klases, jų nominali vertė ir emisijos kaina; - akcijų apmokėjimo tvarka ir terminai.
Įmonės pirkimo - pardavimo sutartis:	- dalykas (objektas): - įmonė, kaip turtinis kompleksas, ar - įmonės esminė dalis; - kaina ir mokėjimo tvarka ir jų keitimo taisyklės; - asmuo, kuriam kaina bus sumokėta; - asmuo, kuris atsiskaitys su įmonės kreditoriais; - Bendrovės atsakomybė.
Balsavimo teisių perleidimo sutartis:	- dalykas (objektas): - bendrovės, kurios akcijų balsavimo teisės perleidžiamos, pavadinimas, teisinė forma, kodas ir buveinė; - perleidžiamų balsų skaičius; - kitos perleidžiamos dalyvio turimos neturtinės teisės; - perleidžiamų teisių naudojimosi tvarka; - balsavimo teisių perleidimo terminas.
Laidavimo sutartis:	- kreditorius, laiduotojas ir skolininkas, už kurį laiduojama; - užtikrinama prievolė ir prievolės vertė; - atgręžtinio reikalavimo sąlygos (jeigu taikoma).
Garantijos sutartis:	- kreditorius, skolininkas, garantas; - užtikrinama prievolė, jos suma, prievolės vykdymo terminas; - garantijos tipas, suma ir valiuta; - garantijos terminas; - atgręžtinio reikalavimo sąlygos (jeigu taikoma).
Jungtinės veiklos sutartis:	- dalykas (bendra veikla, kurios rezultatas yra siekiamas tikslas); - partnerių įnašų dydis; - partnerių atsakomybės pasiskirstymas; - pelno ar nuostolių paskirstymas tarp partnerių.
Paramos sutartis:	- paramos dalykas; - paramos naudojimo tikslas, jei taikoma; - paramos balansinė vertė ar piniginė išraiška.

Sandorio rūšis, tipas	Sąlygos
Taikos sutartis:	• dalykas: - ginčas, kuris sprendžiamas taikos sutartimi; - nuolaidos ir (ar) reikalavimo teisių atsisakymas, prisiimami įsipareigojimai; • kitos esminės sąlygos, turinčios ar galinčios turėti esminės reikšmės apsisprendžiant dėl sandorio naudingumo Bendrovei.
Humanitarinės pagalbos teikimo sutartis	• dydis; • tikslas, kuriam humanitarinė pagalba teikiama. PASTABA: gavus ir įvertinus humanitarinės pagalbos gavėjo prašymą neviešinti tam tikros, su Humanitarinės pagalbos teikimo sutarties sudarymu susijusios, informacijos tikslu apsaugoti humanitarinės pagalbos dalyką ir gavėją Sandorių esminės sąlygos, nurodytos Politikos 3.1. punkte gali būti netvirtinamos, tačiau privalo būti atskleistos kartu pateikiant argumentus dėl šios išimties taikymo būtinumo.